

**MINISTERSTWO
AKTYWÓW
PAŃSTWOWYCH**

DKA.III.0324.1.2021 IK: 578928

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ W 2020 ROKU**

**Zatwierdzam
Minister Aktywów Państwowych**

MINISTER
AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH
Jacek Sasin

2021

I. WSTĘP

II. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ

III. ORGANIZACJA KOMÓREK REALIZUJĄCYCH CZYNNOŚCI KONTROLNE

IV. STATYSTYKA KONTROLI

V. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ

1. Kontrole jednostek podległych ministrowi i przez niego nadzorowanych oraz jednostek, w stosunku do których minister uzyskał uprawnienia kontrolne.
2. Wyniki kontroli realizowanych przez Departament Kontroli i Audytu w 2020 r. w poszczególnych obszarach w których, odnotowano długoterminowe efekty kontroli.
3. Zawiadomienia do właściwych organów i instytucji.

VI. KONTROLE ZEWNĘTRZE – NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

I. WSTĘP

W 2020 r. działalność kontrolna prowadzona w Ministerstwie Aktywów Państwowych wymagała wdrożenia działań usprawniających procedurę przygotowania i realizacji kontroli oraz wykonania Planu kontroli w związku z wystąpieniem pandemii wirusa SARS-CoV-2. W wyniku zmian związanych z przekazaniem w marcu 2020 r. części zadań do Ministerstwa Klimatu oraz zmianami organizacyjnymi z Departamentu Kontroli i Audytu odeszło 14 osób, co stanowiło ok. 74%¹ stanu osobowego. W trakcie roku zatrudniono 9 nowych pracowników. Na 31 grudnia 2020 r. liczba pracowników wynosiła 16 osób, co stanowi ok. 72 %² zakładanego docelowo stanu obsady kadrowej.

Konieczne było wprowadzenie zmian zmierzających do usprawnienia działań kontrolnych w tym prowadzenie czynności kontrolnych w trybie zdalnym, tj. w sposób ograniczający czynności w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz minimalizujący bezpośredni kontakt z jej pracownikami z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej i dokumentów w formie elektronicznej. Sytuacja pandemiczna stała się impulsem do szerszego zastosowania rozwiązań i technologii informatycznych, które pozostaną w administracji i przyczynią się do podniesienia efektywności oraz jakości kontroli. Wdrożono elektroniczny system monitorowania działalności kontrolnej (rejestr upoważnień, rejestr kontroli i rejestr monitoringu zaleceń pokontrolnych).

Przygotowano oraz wprowadzono regulacje w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli wewnętrznej³ oraz zasad planowania kontroli oraz sprawozdawczości z działalności kontrolnej⁴.

Regulacje w zakresie kontroli wewnętrznej zawarte w zarządzeniu są wzorowane na rozwiązaniach określonych w ustawie o kontroli w administracji rządowej - z pewnymi odstępstwami wynikającymi ze specyfiki kontroli wewnętrznych. W sytuacji wystąpienia uzasadnionego przypuszczenia naruszenia przez pracowników Ministerstwa przepisów prawa, regulacji wewnętrznych lub obowiązków, na polecenie Ministra lub Dyrektora Generalnego może zostać przeprowadzone postępowanie wyjaśniające. Wprowadzenie do zarządzenia trybu poza kontrolnego ma na celu umożliwienie przeprowadzenia czynności o charakterze interwencyjnym, zebrania najważniejszych informacji w krótkim czasie oraz wskazanie rekomendacji, które pozwolą Kierownictwu Ministerstwa na podjęcie decyzji w sprawie dalszego postępowania w sprawie.

Wprowadzone zasady planowania i sprawozdawczości mają na celu umożliwienie zgłaszania przez wszystkie komórki organizacyjne propozycji tytułów lub obszarów do kontroli wewnętrznej lub zewnętrznej. Zgłaszane propozycje podlegają analizie ryzyka i ocenie przed ujęciem ich w Planie Kontroli. Przyjęty sposób procedowania zapewnia współdziałanie komórek organizacyjnych oraz Kierownictwa Ministerstwa przy tworzeniu Planu Kontroli. Rekomendowane propozycje są przedstawiane do akceptacji Dyrektorowi Generalnemu, a najistotniejsze zagadnienia związane z funkcjonowaniem Ministerstwa lub jednostek poległych i nadzorowanych są koncentrowane w Planie Kontroli przedstawionym do zatwierdzenia Ministrowi.

Jednocześnie przepisami wprowadzonego zarządzenia komórki organizacyjne Ministerstwa, które realizują kontrole, są obowiązane do przekazywania swoich propozycji kontroli oraz informacji o wynikach kontroli. Przedstawiony sposób postępowania w obszarze planowania i sprawozdawczości z działalności kontrolnej pozwala Departamentowi Kontroli i Audytu, jako komórce właściwej do spraw kontroli, na posiadanie pełnej wiedzy w tym obszarze i sprawowanie nadzoru nad właściwą realizacją działalności kontrolnej w Ministerstwie.

¹ wg. stanu na 1 stycznia 2020 r.

² Stan docelowy 22 osoby.

³ Zarządzenie nr 22 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Aktywów Państwowych z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli wewnętrznej w Ministerstwie Aktywów Państwowych.

⁴ Zarządzenie Ministra Aktywów Państwowych z dnia 30 września 2020 r. w sprawie zasad planowania kontroli oraz sprawozdawczości z działalności kontrolnej (Dz. Urz. MAP poz. 23).

Sprawozdanie niniejsze zostało opracowane na podstawie informacji o kontrolach prowadzonych przez Departament Kontroli i Audytu w 2020 r. oraz z uwzględnieniem danych przekazanych przez inne komórki organizacyjne prowadzące czynności kontrolne do sprawozdania rocznego dla Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

W 2020 r. przeprowadzono ogółem 17 kontroli w 16 podmiotach, w tym 12 w jednostkach podległych lub nadzorowanych.

Tabela nr 1. Liczba kontroli przeprowadzonych w 2020 r. przez Ministerstwo Aktywów Państwowych.

Komórka kontrolująca	Rodzaj kontroli		
	Kontrole planowe	Kontrole pozaplanowe	Razem
Departament Kontroli i Audytu	7 ⁵	3 ⁶	10
Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	5	0	5
Departament Górnictwa	2	0	2
Ogółem	14	3	17

II. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ

Kontrole zewnętrzne – podstawowym aktem prawnym od 1 stycznia 2012 r. jest ustawa z 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*, która określa zasady i tryb przeprowadzania kontroli, m.in. jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Aktywów Państwowych lub przez niego nadzorowanych.

Najważniejsze akty prawa stanowiące podstawę prowadzenia kontroli:

- art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o instytutach badawczych*,
- art. 165 ust. 1 ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*,
- art. 6 ust. 3 w związku z art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy *o zasadach zarządzania mieniem państwowym* w związku z art. 212 § 1 ustawy *Kodeks spółek handlowych*,
- art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*,
- art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. *w sprawie kontroli wykonywania zadań obronnych*,
- ustawa z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla*,
- ustawa z dnia 23 listopada 2018 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego*,
- ustawa z dnia 30 sierpnia 2013 r. *o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów*.

Kontrole wewnętrzne – zasady i tryb przeprowadzania kontroli ujęte zostały w zarządzeniu Nr 4 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Energii z dnia 1 lutego 2019 r. *w sprawie zasad i trybu przeprowadzania wewnętrznej kontroli instytucjonalnej w Ministerstwie Energii*, które zostało zastąpione zarządzeniem nr 22 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Aktywów Państwowych z dnia 30 czerwca 2020 r. *w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia kontroli wewnętrznej w Ministerstwie Aktywów Państwowych*.

Dodatkowo działalność kontrolna, uwzględniła *Standardy kontroli w administracji rządowej* z 31 sierpnia 2017 r., opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz była zgodna

⁵ Siedem (7) kontroli planowych w trybie zwykłym, w tym trzy (3) kontrole z Planu Kontroli z 2019 r.

⁶ Trzy (3) kontrole pozaplanowe w trybie uproszczonym, w tym jedna (1) kontrola z Planu Kontroli z 2019 r.

z Programem zapewnienia jakości działalności kontrolnej komórki do spraw kontroli w Ministerstwie Aktywów Państwowych (PZJ).

Ze względu na wystąpienie z początkiem 2020 r. stanu epidemii SARS-Cov-2 i pracy zdalnej w działalności kontrolnej stosowano przygotowany przez Centrum Oceny Administracji Kancelarii Prezesa Rady Ministrów *Poradnik kontroli zdalnej*⁷. Dokument zawiera podstawowe wskazówki w zakresie prowadzenia kontroli w sposób ograniczający czynności w sledzible Jednostki kontrolowanej oraz minimalizujący bezpośredni kontakt z jej pracownikami.

III. ORGANIZACJA KOMÓREK REALIZUJĄCYCH CZYNNOŚCI KONTROLNE

W 2020 r. w Ministerstwie komórką właściwą do przeprowadzania i koordynowania kontroli w komórkach organizacyjnych oraz w organach i jednostkach organizacyjnych podległych był Departament Kontroli i Audytu. Zakres uprawnień kontrolnych został określony w Regulaminie organizacyjnym Ministerstwa Aktywów Państwowych⁸ oraz w Regulaminie wewnętrznym Departamentu⁹. Ponadto, działania kontrolne realizowały:

- Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, który prowadził kontrolę wykonywania zadań obronnych wynikających z ustaw oraz przepisów wydanych na ich podstawie, jak również decyzji administracyjnych, umów cywilnoprawnych oraz porozumień zawartych z organami administracji publicznej;
- Departament Górnictwa, który uczestniczył w prowadzonych przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. kontrolach realizacji umów o udzielenie dotacji celowych lub podmiotowych.

W 2020 r. osobowo, czynności kontrolne były realizowane (wg. stanu na 31 grudnia 2020 r.) przez:

- Departament Kontroli i Audytu – 7 osób
- Departament Zarządzania Kryzysowego – 4 osoby
- Departament Górnictwa – 1 osoba

Podział zadań kontrolnych wynikał ze zróżnicowanego rodzajowo zakresu obszarów podlegających kontroli i był uzasadniony specjalizacją poszczególnych departamentów merytorycznych.

IV. STATYSTYKA KONTROLI

Departament Kontroli i Audytu, jako komórka właściwa do spraw kontroli, realizuje kontrole obejmujące szerokie spektrum działalności, które nie są realizowane przez inne komórki organizacyjne, m.in. realizacja zadań Ministerstwa przez komórki organizacyjne, jednostki podległe i nadzorowane - Wyższy Urząd Górniczy, Instytuty badawcze, spółki z o.o. z udziałem Skarbu Państwa.

Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym, prowadzi kontrole w zakresie zadań obronnych. Natomiast pracownicy Departamentu Górnictwa współuczestniczyli w kontrolach prowadzonych przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. Oddział w Katowicach, które zostały w niniejszym sprawozdaniu ze względu na zaangażowanie zasobów kadrowych w działalność kontrolną.

⁷ Pismo z 14 maja 2020 r. znak COA.ZKK.5800.7.2020.MG

⁸ Zarządzenia Ministra Aktywów Państwowych w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Aktywów Państwowych z 7 lutego 2020 r. (Dz.Urz.MAP poz. 3, ze zm.), z 27 kwietnia 2020 r. (Dz.Urz.MAP poz. 9), z 5 czerwca 2020 r. (Dz.Urz.MAP poz. 12), z 12 listopada 2020 r. (Dz.Urz.MAP poz. 29)

⁹ Zarządzenie Nr 23 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Aktywów Państwowych z dnia 08 lipca 2020 r. w sprawie ustalenia wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Kontroli i Audytu.

Tabela nr 2. Struktura przeprowadzonych kontroli

Kontrole	Jednostka		
	Departament Kontroli i Audytu	Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	Departament Górnictwa
Przeprowadzonych kontroli, w tym kontroli:	10	5	2
– w trybie zwykłym	7	5	2
– w trybie uproszczonym	3	0	0
Kontroli rozpoczętych a niezakończonych w roku kalendarzowym ¹⁰	3	4	0
Niezrealizowanych kontroli zaplanowanych na 2020 r.	0	0	0

Tabela nr 3. Liczba skontrolowanych podmiotów.

	Departament Kontroli i Audytu	Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	Departament Górnictwa	OGÓLEM
Liczba	10	5	2	17
%	59%	29%	12%	100%

Tabela nr 4. Średnia liczba kontroli przypadająca na kontrolera w 2020 r.

	Departament Kontroli i Audytu	Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	Departament Górnictwa	OGÓLEM
Liczba kontrolerów	7	4	1	12
Średnia liczba kontroli na kontrolera	1,4	1,25	2	1,4

Tabela nr 5. Liczba sformułowanych ocen.

OCENA	Departament Kontroli i Audytu	Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	Departament Górnictwa	OGÓLEM	%
Pozytywna	2	0	2	4	23
Pozytywna z uchybieniami	3	5	0	8	47
Pozytywna z nieprawidłowościami	3	0	0	3	18
Negatywna	1	0	0	1	6
Opisowa	1	0	0	1	6
Ogółem	10	5	2	17	100

¹⁰ Kontrole, w których na 31 grudnia 2020 r. czynności były w trakcie realizacji lub brak było podpisanego dokumentu pokontrolnego.

Tabela nr 6. Liczba sformułowanych zaleceń.

ZALECENIA ¹¹	Departament Kontroli i Audytu	Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	Departament Górnictwa	OGÓLEM
Kluczowe ¹²	2	0	0	2
Znaczące ¹³	5	0	0	5
Zwykłe ¹⁴	24	35	0	59
%	47%	53%	0%	100%

V. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ

W 2020 r. Departament Kontroli i Audytu Ministerstwa Aktywów Państwowych realizował swoje zadania zgodnie z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym Ministerstwa¹⁵. W zakresie kontroli do zadań pracowników należało, m.in.:

- planowanie, prowadzenie i dokumentowanie kontroli jednostek podległych ministrowi i przez niego nadzorowanych oraz jednostek, w stosunku do których minister uzyskał uprawnienia kontrolne na podstawie przepisów odrębnych;
- kontrola wewnętrzna w komórkach organizacyjnych MAP;

Celem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, wskazanie i rzetelne udokumentowanie naruszeń obowiązujących zasad postępowania, ustalenie przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości, przedstawienie obiektywnych informacji w zakresie objętym kontrolą oraz propozycji zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, bądź wprowadzenie odpowiednich usprawnień w działalności kontrolowanych jednostek.

1. Kontrole jednostek podległych ministrowi i przez niego nadzorowanych oraz jednostek, w stosunku do których minister uzyskał uprawnienia kontrolne.

W 2020 r. Departament Kontroli i Audytu przeprowadził:

1. 7 kontroli planowych w trybie zwykłym, w tym 3 kontrole były kontynuowane z 2019 r.,
2. 3 kontrole pozaplanowe w trybie uproszczonym, w tym 1 kontrola była kontynuowana z 2019 r.

¹¹ Definicje zaleceń określono w corocznym *Sprawozdaniu z działalności kontrolnej prowadzonej przez Ministerstwa i Urzędy Wojewódzkie (...)* składanym do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

¹² Kluczowe (krytyczne) zalecenie/wniosek/rekomendacja – niewykonanie skutkuje utrzymaniem lub doprowadzi do powstania takiej nieprawidłowości, która poważnie zagraża lub unieemożliwia realizację zadań kontrolowanej jednostki lub takie zalecenie/wniosek/rekomendacja, którego celem nie jest usunięcie nieprawidłowości ale wprowadzenie istotnych zmian systemowych.

¹³ Znaczące zalecenie/wniosek/rekomendacja – brak realizacji skutkuje utrzymaniem stanu nieprawidłowości, tj. działania lub zaniechania działania, które w świetle kryteriów oceny należałoby uznać np. za nielegalne, niegospodarne, niecelowe, nierzetelne, niewydatne, nieskuteczne lub niezgodne z przyjętym programem lub polityką Rządu. Do tej grupy zaliczyć należy również takie zalecenie/wniosek/rekomendację, którego celem nie jest usunięcie nieprawidłowości, ale wprowadzenie istotnej zmiany w działalności jednostki kontrolowanej.

¹⁴ Zwykłe zalecenie/wniosek/rekomendacja – brak realizacji skutkuje utrzymaniem stanu uchybienia, tj. odstępstwa mającego charakter wyłącznie formalny, które nie powoduje istotnych następstw dla kontrolowanej działalności.

¹⁵ Zarządzenie Nr 23 z dnia 8 lipca 2020 r. Dyrektora Generalnego Ministerstwa Aktywów Państwowych w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Departamentu Kontroli i Audytu.

Pierwotnie *Plan kontroli na 2020 r.* zatwierdzony przez Jacka Sasina Wicepremiera Ministra Aktywów Państwowych z 27 stycznia 2020 r. przewidywał przeprowadzenie kontroli w 10 podmiotach. Jednak ze względu na przeniesienie w trakcie roku części kompetencji nadzorczych nad niektórymi podmiotami do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, konieczne było aneksowanie Planu Kontroli i odstąpienie od kontroli w Instytucie Energetyki oraz Instytucie Nafty i Gazu w obszarze Instytucji Wdrażającej POIiŚ.

Ponadto Aneksem nr 1 przesunięto na 2021 r. dwie kontrole, w „Poltegor-Instytut” Instytucie Górnictwa Odkrywkowego, ze względu na prowadzoną wcześniej kontrolę NIK oraz w jednym podmiocie w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa z uwagi na ograniczony skład osobowy. Ostatecznie przeprowadzono planowe kontrole w 4 podmiotach, tj. w :

1. Głównym Instytucie Górnictwa z siedzibą w Katowicach.
2. Wyższym Urzędzie Górniczym z siedzibą w Katowicach.
3. Instytucie Chemicznej Przeróbki Węgla z siedzibą w Zabrze
4. Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. z siedzibą w Wieliczce

Dodatkowo, ze względu na istotę zagadnienia, przeprowadzono również 2 kontrole pozaplanowe w:

1. Biurze Administracyjnym MAP nt.: *Stosowanie wewnętrznych procedur dokonywania zakupów w Ministerstwie Aktywów Państwowych w latach 2019-2020 ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego sporządzania opisu przedmiotu zamówienia publicznego.*
2. SILO sp. z o.o. w zakresie określonym w art. 212 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*3, w szczególności do przeglądania ksiąg i dokumentów Spółki oraz żądania wyjaśnień od Zarządu Spółki.

Tabela nr 7. Kontrole kontynuowane w 2020 r. z Planu kontroli wewnętrznych na 2019 r.

LP.	Jednostka kontrolowana	Data wystąpienia pokontrolnego	Zakres kontroli	Ocena
1	Instytut Techniki Górniczej KOMAG z siedzibą w Gliwicach.	30 kwietnia 2020 r.	Działalność finansowa, organizacja i jakość pracy oraz jakość zarządzania Instytutem w 2018 roku.	pozytywna z uchybieniami
2	Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Kraków	20 lutego 2020 r.	Działalność finansowa, Organizacja i jakość pracy, Jakość zarządzania, Bezpieczeństwo teleinformatyczne, Ochrona Danych Osobowych	Pozytywna
3	Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, z siedzibą w Warszawie.	20 lutego 2020 r.	Działalność finansowa, organizacja i jakość pracy oraz jakość zarządzania Instytutem oraz ochrona danych osobowych. Chemii i Techniki Jądrowej w 2018 r.	pozytywna z uchybieniami

Tabela nr 8. Kontrole kontynuowane w 2020 r. poza *Planem kontroli wewnętrznych na 2019 r.*

LP.	Jednostka kontrolowana	Data sprawozdania	Zakres kontroli	Ocena
1	Instytut Techniki Górniczej KOMAG z siedzibą w Gliwicach.	15 kwietnia 2020 r.	Weryfikacja nieprawidłowości opisanych w nadesłanej do Ministra Energii skardze przez GLIMARPOL – Łukasz Mazur na działalność Instytutu Techniki Górniczej KOMAG w zakresie certyfikacji.	Pozytywna

Tabela nr 9. Kontrole realizowane z *Planu kontroli na 2020 r.*

LP.	Jednostka kontrolowana	Data wystąpienia pokontrolnego	Zakres kontroli	Ocena
1	Wyższy Urząd Górniczy z siedzibą w Katowice.	28 września 2020 r.	Prawidłowość zawieranych umów w sprawie udzielenia zamówienia publicznego pod kątem zabezpieczenia Interesów Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach. Prawidłowość zawieranych umów cywilnoprawnych pod kątem zabezpieczenia Interesów Urzędu ¹⁶ . Realizację wybranych wniosków i zaleceń pokontrolnych dotyczących badanego obszaru.	pozytywna z uchybieniami
2	Główny Instytut Górnictwa z siedzibą w Katowicach	16 października 2020 r.	Działalność finansowa Organizacji, jakość pracy Jakość zarządzania Instytutem Realizacja wniosków pokontrolnych	pozytywna z nieprawidłowościami
3	Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze.	19 marca 2021 r.	Działalność finansowa Organizacji, jakość pracy Jakość zarządzania Instytutem Realizacja wniosków pokontrolnych	pozytywna z nieprawidłowością
4	Kopalnia Sól „Wleliczka” S.A	18 maja 2021 r.	<i>Wykorzystanie i rozliczenie dotacji przyznanej z budżetu państwa w 2019 r.</i>	pozytywna z nieprawidłowościami

Tabela nr 10. Kontrole przeprowadzone poza *Planem kontroli na 2020 r.*

LP.	Jednostka kontrolowana	Data sprawozdania	Zakres kontroli	Ocena
1	SIL0 sp. z o.o.	10 sierpnia 2020 r.	Kontrola w zakresie określonym w art. 212 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, w szczególności do przeglądania ksiąg i dokumentów Spółki oraz żądania wyjaśnień od Zarządu Spółki.	negatywna/opisowa
2	Biuro Administracyjne MAP	27 stycznia 2021 r.	<i>Stosowanie wewnętrznych procedur dokonywania zakupów w Ministerstwie Aktywów Państwowych w latach 2019-</i>	negatywna

¹⁶ W obszarze tym zbadano również prawidłowość sporządzania wniosku o wszczęcie postępowania oraz dokonywanie wydatków publicznych w związku z zawartymi umowami zgodnie z wymogami art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 869).

Wyniki kontroli prowadzonych przez Departament Kontroli i Audytu były przekazywane do Departamentów merytorycznych w celu wykorzystania ich w bieżącym nadzorze.

2. Wyniki kontroli realizowanych przez Departament Kontroli i Audytu w 2020 r. w poszczególnych obszarach w których, odnotowano długoterminowe efekty kontroli .

Analiza wyników prowadzonych kontroli wskazuje, że najczęściej nieprawidłowości występowały w obszarze zakupów i udzielania zamówień publicznych. Stwierdzone nieprawidłowości oraz uchybienia były podstawą do sformułowania zaleceń pokontrolnych usprawniających funkcjonowanie podmiotów kontrolowanych w tym zakresie. W związku z ich realizacją jednostki podjęły działania, m.in. w kierunku:

- aktualizacji obowiązujących regulacji,
- wprowadzenia nowych regulacji uwzględniających wnioski zgłoszone w dokumencie pokontrolnym,
- wprowadzono wyrywkowe kontrole wewnętrzne udzielanych zamówień publicznych obejmujące prawidłowość przeprowadzenia analizy rynku oraz sporządzania pisemnej informacji o wynikach tych kontroli,
- w procedurach opisano zasady postępowania przed udzieleniem zamówienia publicznego i wprowadzono obowiązek sporządzenia wniosku o zakup (dokument inicjujący), zawierający uzasadnienie, dotyczące potrzeby dokonania zakupu, szacunkową wartość zamówienia, tryb udzielania zamówienia oraz wskazanie źródła finansowania,
- uszczegółowiono zakres odpowiedzialności i uprawnień,
- określono zasady szacowania zamówienia, na podstawie których dokonywany jest wybór trybu zamówienia publicznego, w tym również negocjacje w trybie zamówienia z wolnej ręki,
- wprowadzono narzędzia zabezpieczające prowadzone postępowania o udzielenie zamówienia przed ryzykiem korupcyjnym. W szczególności sprecyzowano zakres odpowiedzialności i upoważnień osób biorących udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, wprowadzono akceptację wydatku na zakup od strony zabezpieczenia środków finansowych przez Głównego Księgowego, a także konieczność uzyskania akceptacji co do wszczęcia realizacji zakupu przez Zastępcę Dyrektora ds. Finansowo-Ekonomicznych.,
- wprowadzono obowiązek dokumentowania czynności Komisji Przetargowych w formie protokołów z posiedzeń, a także określono indywidualnie czynności poszczególnych członków,

Realizacja wniosków i zaleceń pokontrolnych była monitorowana poprzez wprowadzony system kart monitoringu z uwzględnieniem okresowego sprawdzenia stopnia realizacji zaleceń i wniosków.

W związku z przeniesieniem w trakcie roku części kompetencji nadzorczych nad ITG KOMAG, ICHTJ i ING (w kontrolowanym obszarze) do Ministerstwa Klimatu i Środowiska odstąpiono od monitorowania wniosków i zaleceń sformułowanych w trakcie prowadzonych wcześniej kontroli.

3. Zawiadomienia do właściwych organów i instytucji .

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, jednym ze skutków kontroli jest powiadomienie właściwych organów. Należą do nich, m.in. organy właściwe w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w sprawach o naruszenie dyscypliny członków służby cywilnej, Prokuratura, CBA lub ABW.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w spółce z udziałem Skarbu Państwa stwierdzono nieprawidłowości, skutkiem czego 9 listopada 2020 r. skierowano do prokuratury zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstw.

Nieprawidłowości będące przedmiotem zawiadomienia dotyczyły:

- a) naruszenia prawomocnie orzeczonego przez sąd zakazu pełnienia funkcji w organach spółki handlowej poprzez faktyczne pełnienie funkcji prezesa zarządu (wobec domniemania prawnego prawdziwości widniejącej w Krajowym Rejestrze Sądowym informacji, że pełni on tę funkcję) w okresie do 10 lipca 2019 r., oraz zwołania wadliwego na gruncie obowiązujących przepisów prawa nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników w spółce w której Skarb Państwa jest większościowym udziałowcem, co może wypełniać znamiona czynu spenalizowanego w art. 244 KK,
- b) narażenia spółki na bezpośrednie niebezpieczeństwo wyrządzenia szkody przez prezesa zarządu spółki, który nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku zapewnienia zarządu w spółce kapitałowej poprzez zwołanie zgromadzenia wspólników z porządkiem obrad obejmującym wybór nowego prezesa zarządu, pozbawiając tym samym spółkę przez okres 1,5 roku organu uprawnionego do prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania, co może wskazywać na wypełnienie znamion czynu zabronionego spenalizowanego w art. 296 § 1a KK.

Prokuratura postanowieniem z 30 kwietnia 2021 r. umorzyła postępowanie w wyżej wymienionym zakresie uznając, że czynu nie popełniono oraz czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

VI. KONTROLE ZEWNĘTRZE – NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI.

Departament Kontroli i Audytu prowadził obsługę kontroli zewnętrznych oraz koordynował i nadzorował działania, w szczególności w zakresie prowadzonych kontroli przez Najwyższą Izbę Kontroli, Działania te obejmowały w szczególności:

- a) opracowywanie odpowiedzi na wystąpienia kierowane do członków kierownictwa ministerstwa na podstawie informacji przekazanych przez komórki organizacyjne ministerstwa,
- b) opracowywanie zastrzeżeń do wystąpień pokontrolnych lub innych dokumentów pokontrolnych na podstawie informacji przekazanych przez komórki organizacyjne ministerstwa,
- c) nadzór, monitorowanie oraz opracowywanie informacji o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków pokontrolnych kierowanych do Ministra oraz podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań,
- d) opracowywanie stanowisk do informacji o wynikach kontroli na podstawie informacji przekazanych przez komórki organizacyjne ministerstwa.

W 2020 r. Departament Kontroli i Audytu koordynował przebieg 11 kontroli prowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli na różnym stopniu zaangażowania działań (częściowych lub kompleksowych) Ministra Aktywów Państwowych lub Ministra Energii, w zależności od obszaru objętego zakresem kontroli.

W 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli prowadziła czynności kontrolne w następujących tematach:

1. *P/16/020 Wsparcie rozwoju elektromobilności;*
2. *P/19/071 Wypłaty świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górnictwa;*
3. *P/19/009 Prawidłowość sprawozdań finansowych sporządzanych przez państwowe jednostki budżetowe;*
4. *P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 47-Energia i 48-Gospodarka złożami kopalini oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Niskoemisyjnego Transportu;*

5. D/20/502 *Działania wybranych podmiotów w związku z przygotowaniem wyborów powszechnych na Prezydenta RP zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. z wykorzystaniem głosowania korespondencyjnego;*
6. P/19/014 *Lokalne bezpieczeństwo energetyczne;*
7. P/20/014 *Gospodarka finansowa instytutów badawczych;*
8. I/20/001 *Zarządzanie ELEWARR Sp. z o.o.;*
9. P/19/017 *Zarządzanie portfelem kapitałowym i inwestycyjnym Agencji Rozwoju Przemysłu SA oraz podmiotów powiązanych;*
10. P/18/066 *Efektywność i oszczędność wydatków ponoszonych przez producentów energii elektrycznej na zaopatrzenie w węgiel kamienny;*
11. P20/062 *Przygotowanie i działanie odpowiedzialnych organów państwa, instytucji i służb w sytuacji zagrożenia i wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych.*

Realizacja wniosków i zaleceń pokontrolnych skierowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli w wyniku przeprowadzonych kontroli podlegają bieżącemu monitorowaniu w zakresie ich realizacji.

Warszawa, 29 września 2021 r.

DYREKTOR
Departamentu Kontroli i Audytu

Ryszard Fron